

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára	
Egész évre	8 K
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felolvasó szerkesztő, lapfajladonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.**MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.**

Hirdetések egyezség szerint.

A nyílt soronként 1 korona.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Létérti küzdelem s a modern elméletek.

Irtta: BABOSS LÁSZLÓ.

(Vége.)

A bőrze egy régi rablór, mi nem tudunk egy falat kenyert megenni, egy értékpapirt venni, házat szerezni, anélkül, hogy a bőrze spekuláns bele ne szólna.

S mit törődik az ily bőrzianer, ha tönkre morzsolják vagyonát, azt, amit megvevett eltökélt, szeretőjére költött nem veheti el tőle senki.

Az a fillér, amit a kapitalista minden-nap elvon a munkás béréből, bármily csekély legyen, jogtalan, s a sok fillér milliókra men! A spekuláns is kihasználja a közön-ség jóhiszeműségét, s abból él.

A modern cultura s jogi felfogás nem egyezik meg; az élet joga az önfentartás s létezés joga azt tanítja, hogy a szegénynek joga van a munkára s a kenyérhez, s ahoz a fölösleghöz, melyre a gazdagoknak szüksége nincs; az állam költségén oktas-sák a szegény emberek fiait, leányait, hiszen a képesség nincs gazdagsághoz köte-s s ha a szegény, és tehetséges fiu nem mehet magasabb iskolába, kára a nemzet-nek, a fajnak és az emberiségnek; a szegény gyermekeket 7—8 évtől fogva az állam nevelje, ugy, mint midőn katonává válik, hogy az állam tartja, oktatja, ruházta, ugy nevelje, tartsa, ruházta 8-dik évtől kezdve, s akkor lesz belőle, jó, művelt, er-kölcsös állampolgár!

A házasságok is más alpra fekteten-dők, mint az érdekek a szerelemre, mig az emberek saját önzésüket követik és a sa-ját s nem a gyermekeik érdekében kötik a házasságot s mig a házasság hozomány vadászat lesz, addig a degeneratión látjuk fokozódni, de ha a fajkiválasztás elve fog érvényre emelkedni, s a házasság megkö-tetésénél az embert magasabb és nem egyéni kéjelgési, hanem önzés fajentartási műve-lődési szempontok fogják vezetni; a nők nagy része, kik most hozomány nélkül bol-dogtalanságra vannak kárhoztatva, boldog együttéletet teremthetnek, s bár az örök sze-relem nem fog akkor sem örökké tartani, de a megelégedés még is fokozottabb lesz mint ma.

A modern cultura sok jót produkál,

de a Mephistó mindenütt jelen volt s min-denbe segített valamit a rosszban, a régi társadalmi formák e gyermekruhából ki-nőtt az emberiség; a vallás — e szép gyer-mekmese — mit dajkjától hallott, ma már csak mint álom tűnik fel előtte, új társa-dalmi elméleteket alkot, s keresi orvossá-gát a rossznak, mely megmérteljezi összes boldogságát; a vallás nem fér meg tudomán-yos műveltségével, az államforma nem fér meg szabadság utáni törekvésével s az lsten kegyelméből való monarchiák tekinté-lyével jogjogzatért sérti, hogy a tüke uralko-dik, elnyomja, kizsaratja a munkást, tönkre teszi milliók s milliók keresetét, s a léhü-töknek ad pazarlásra s fényűzésre módot; sőt a pénz, az érdekek befurakodik a házás-ságokba is, még azt is megrontja s ami az állatoknál a fajentartás, szaporodás, fajki-választás eszköze, még azt is önző céljaira használja fel.

Egy jobb kor, újabb tanok s kölcsö-nösebb fogalmak, fejlettebb jogérzet bony-nyára fejleszteni fogja a megelégedést és boldogságot, ezidőszent a modern cultura csak boldogtalanságot, pessimizmust, nyo-mort rejt magában, aminek iszonyát csak a remény egy jobb jövőben mérsékelheti!

Néhány komoly szó.

Magyarországot általában véve szere-tik a művelt államok legelsőbbjei közé so-rolni. Tulhelyezik a kultur Franciaország, a leleményes Angol- és a szellemes Német-országokon.

Akik pedig nem hasonló szemüvegen vizsgálják az ország tehetetlen, egyhelyben való vergődését, azok felhasználják a leg-messzebb-menő eszközöket is a fejlődést és haladást megakadályozó gátak kifirké-szésére.

Éber figyelemmel keresik, kutatják a hibát. Hogy is maradhattunk így messzire vissza?! Hogyan is történhetett ez?! Egye-sek okozzák az országunk határain belül régebben gyakorta dúló nemzeti és faji harcokat, — mások az ország kormány-a-rudján ténykedő vezérekben vélik fel-lelni a bűnbakot.

Azt mondják, nem fordítanak elegendő gondot a nép lelkének nemesítésére, a haza a föld megszeretésére; azt mondják, hogy ezért műveletlen, szellemileg éretlen, tu-datlan a nép, a nemzet.

Akik ezt vallják — nem lehet elvitatni — sokféle tekintetben igazat mondanak.

Egyszóval: fejen találják a szöveget. Az al-belső néposztály, (mondjuk: a földműves nép) szellemi és elmei gondolatvilágának töké-letesítése és emelése érdekében tényleg idáig kevés követ mozgattunk meg.

Legalább Magyarországon nagyon ke-veset.

Hogy azonban rámutassak példával eme tekintetben hátramaradottságunkra, nem megyek a Francia-határokig; elég, ha innen közel Alsó- és Felső-Ausztria vagy Steier-oroszágól citálók. Alig találhatni ott olyan falunak nem nevezhető 20—25 házcakból álló csoportozatot, ahol ne lenne meg a lakó lelki és művelleti egyik legfőbb és biztos szükséglete: a könyvtár.

Szépén gondozott, tanulságos, hasznos könyvek állanak a lakók számára kölcsön-képpen.

Ezeket a könyvtárakat ritkán egyesek, hanem legtöbbször a község maga tartja fenn.

És ez a könyvtár-intézmény két ok-ból áldásos.

Először a könyv olvasás elvonja elsőb-brendű embertestvéreinket a rosztól, a büntől, amelyeknek legfőbb kuforrása a ráérő unalom; másrészt megmestri a lelket s az agyagnak még nem egész világos részcse-kéből számitzi az odafélszék tudatlanságot és sötétséget, a durvaságot és a művelet-lenséget.

Mert a magyar földműves tud vere-kedni, vért ontani, szidni a más felekezeti embertestvéret, tud káromkodni; de nem tudja; mi az a könyv, mire való és mire jó a könyv.

Nem mondom, hogy Magyarországon nem tettek hasonló ügyben lépéseket. De-hogy mondom! Azonban ahányszor olvasok vagy hallok egy-egy ingyenes, közési nép-könyvtár felállításáról szóló „magasabb” intézkedést, — nem örülök, oh dehog, — sőt elszorul a szívem, hogy ily vontatot, erőtlen, csigalassúságu lépésekkel haladunk.

Azt ne számituk ide, hogy egyleteink és olvasókörünk rendeznek be könyvtárakat tagjaik számára.

Ezt teszik a maguk körében. Szigoruan a tagjaiknak.

Hát akik akármely oknál fogva is nem közelíthetik meg ezeket az egyesületeket vagy olvasóköröket: azoknak ne nyiljek al-kalom a szellemi felvilágosodásra?

Ez olyan kérdés, amelyet megfejteni kötelesek.

Nem nehéz a megfejtesse.

Az előbbi ausztriai példa.

Mert nincsen hasznosabb egy-egy ilyen teljesen ingyenes kölcsön-könyvtárnál?! Ái-dásos a célja határozottan s egy egész köz-ség lakosságát van hivatva egy hatalmas

Kálmán 4 kor., Biró Lajos 3 kor., Ág István 2 kor. 50 fill. Murkovits János, Halász Zsigmond, Székely Emil, Simonka Lajos, Reményfy Jenőné unós, Büchler Márk (56), T Kováts János, özv. Mestrovits Péterné, Kardos József Pollák Emil, 2 kor. özv. Adorján Pálné, 1 kor. 50 fill. Bors Istváné, 1 kor. 50 fill., Vidóczy Ferenc, Tivadar Ferenc, Istváné, Béla, Schwartz Károly, Kováts Sándor, Piry István, Murányi Kálmán, Fleiner Mór, Bartasiewicz Lajos, Farkas Kálmán, N. N., Pollák József, Wortman Benőné, Valtersdorfer H., Schwartz Arnold, Blau Benő, Wortman Béla, dr. Filkor Márton, Perényi Ödön, Lenarits Viktor, dr. Politzer Izidor, Koller Ferenc 1-1 kor., Zserdin József 80 fill., Ferenczy János 60 fill., Arstein Benő, Freyer Lipót, Schwartz Ödön, Schwartz Samu, Balázs Béla, Báder Herman 50-50 fillér, Horváth Lajos, Tóth Sándor, Ehrenreich János 40-40 fillér, Mandelbaum Mór és Deutsch Károly 30-30 fillér, Czopouth József 20 fillér.

Megbűntetett kereskedők. Az ugynevezett hálalada-rendszer miatt a fővárosi előjárások annak idején egész csomó kereskedőt megbűntetett. Ez a rendszer abból állott, hogy egy 15 koronás értékű tárgyról eladtak egy szelvényt 3 koronáért, oly módon, hogy az illető, aki azt megvette, tartozott még 4 llyen 3 koronás szelvényt eladni, s miután rendszerint nem sikerült ennek eladását, természetesen, hogy a 3 koronáját ott vesztett az illetőnek. És most egy vállalat egy 30 koronás tárgyat, mely 10 kötetből álló pompás diszkótésű művet képez, mely egy egész kiadási könyvtárnak nevezhető, ingyen ad mindenkinek a „Magyar Kereskedelmi Közlöny” Budapest, VII., Károly-körút 3. megelévő szép diszkótésben hírvés magyar íróktól, ha előfizet „Tolnai Világ Lapja”-ra 4 fr helyett félre 2 fr 40 kr-ért. E 10 kötet mi után csupán a becsült táblába való beillesztés számítja fel, ami kötetenként 12 kr. vagyis a 10 kötetnél 1 fr 20 kr. A vállalat kötelezőleg kijelenti, hogy aki megrendeli a „Tolnai Világ Lapja”-ra, valamint a 10 kötet megrendését, s ha az nekí nem telni meg, mind levonás nélkül visszaadja a pénzt. Ezen igazán ritka alkalmat b. előfizetőink szíves figyelmébe ajánljuk.

3886 1905.

Pályázati hirdetmény.

Alsólendva székhelyvel 21 községből alakult alsólendvai községességi körben üresedésbe jött kororvosai állásra pályázatot hirdetek. Javadvamázása: 1016 kor. fizetés, 200 kor. lakber. s községekkel egyezség utánj megállapítandó mellek-járlékok.

Megfelelőleg felszerelt pályázati körvények f. évi augusztus hó 10-ig hozzám kiüldendők. A választást az orvostartásra egyesített községek

romján a hites férje és ott jajongott egy szöke fűrtös, fehér arcu kicsiny angyal. . . A fiurák pedig sipongva, hancurozva ugráltak a fákön, bokrokön, kopogtak az ablaküvegeken és megülte mindent, mindent. . .

A asszonyi természet polander és téveteg. A szervezete hibás. Egészséges, határozottan kifejlődött funkciója csak egy van, az - ösztöne! Erben benne van minden, mi sajátja. Ész, erő, akarat és vágy. Utóbbi a legnagyobb mértékben. Mi tüzzel az ösztönt működésre? a vágy! Ez éleszt fel a kíváncsiságot, ez ingerel birni valamit és ez dobantja meg a szívet.

— Régen várom, miért nem jött hamarabb, mielőtt az elsőt megismertem. vagy mielőtt a másik lettem?

— Nekem is vannak emlékeim és nem bolygatom őket. Kerestem magát, most megtaláltam.

Homály borult a szobárá. Betették az ablakokat és néztek egzmást. A feketeségben két hallgatg ajk érintette egymást és két kimeredt tüzes szempár beszélgett.

Sokáig álltak így dacosan, büszkén. Egyik nem akarta megmutatni az utal, amelyre mindanketten vágytak. . .

A férfi megindult. Az asszony belekapaszzkodott a karjába és követte tévetegen, tágranyított szemekkel, mint az alvajáró, de öntudatosan

Leszállt az éjszaka. Nesztelenül surrantak ki a céltalan utra, örök bolyongásnak az asszony meg a kísérő szelleme.

Az egyik diadalmasan, mámorított líhegve, a másik ösztönyszerűleg törve a vágyai után.

képviselői és előjárúiból alakuló és f. évi augusztus 12-én d. e. 11 órakor Alsólendván a község-házánál megtartandó közgyűlés ezözlö.

Alsólendva, 1905. július hó 16.

SZÉKELY
főszékabíró.

**Egy csinosan butoro-
zott szoba külön bejárat-
tal azonnal kiadó.**

Czim a kiadóhivatalban.

**Egy jobb házból való fiu felvéte-
tik tanoncnak CZIPOTT JÓZSEF
divatúru üzletében Muraszombat-
ban.**

**Több varrórná a helybeli
Hungária ernyőgyárban
felvétetik.**

251/1905. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Hajós Kálmán vegrehajátó javára Weinstingl Jakab vegrehajást szvenyedtélne a budapesti V. ker. királyi járásbírósg 1904. Sp. II. 1184-6. sz. vegrehajást és az alsólendvai kir. járásbírósg 1905. V. 146-2 számu kiküldetést néző végzése alapján 454 korona 75 fillérnyi követeless járuléka kielegetezse Baksán

folyó évi augusztus hó 4-ik napján

d. e. 10 órakortülzta, kocsk, dongata, 3 borju butorok és egyéb ingóságok 1187 K beszeréktion bírói árveres utánj fognakeladati következő állan-lyan árveresi feltötelök mellett: Ha a tárgy beszerékte meg nem igerletönek, az a kikülat-
tasi aron aló is a legötbeli igerő által megvete-
tetik jelentetik ki, meg akkor is, ha más ár-
verelő által igeret nem tetötek. Minden tárgy vete-
létala azonnal szespenzben fizetönd, melynek lefizi-
tesete után az elárverezett tárgy a vevő hirtökba
adatik. Ha a legötbeli igerő a vetelát azonnal
nem fizetö, a tárgy azonnal újabban árveret-
tetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árver-
lökne a netaláni többletözet igénye nincs, ellen-
ben a netaláni kisébb öszögezet polóni kötele- s és
az árveres további folyomában részes nem sehet.

Kelt Alsó-Lendván, 1905. évi július hó 18-ik napján.

Reményfy Jenő
bir. vegrehajót.

Iszakosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a COZAPOR-ból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többeit ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenzsenvéssé teszi az iszakós-
nak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy
ak feleseg, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nél-
kül adhatja és az illető meg csak nem is sejti, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer
térfit a szögyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan
polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérédk fiatal embert
a jó utra és szerenczésé segített és sok embernek életét szá-
mos évvel meghosszabította.

Az intézlet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak,
kik kívánják, egy próbádatagot és egy köszönőírásokkal telt köny-
vet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyözödhessek biztos hatá-
sáról, kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Coza Institute

(Dept. 610.)

62, Chancery Lane, London, Anglia.

INGYEN PRÓBA 610. SZ.
Vágja ki ezen szelvényt és
küldje még ma az intézet-
nek. (Levelek 25 f. levele-
zőlapok 10 f-vel bérmentes.)

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

**MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.**

Balkányi Ernő

könyvnyomda

papirkereskedés

könyvkötészet

üzletikönyv-raktár

„ALSÓLENDVAI HIRADÓ“

SZERKESZTŐSÉGE és KIADÓHIVATALA

Alsólendva — Muraszombat.

KAPHATÓK:

LEVÉLPAPIROK DOB-
ZOKBAN.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
ÍRÓ- és RAJZSZEREK.

KÉPES LEVELEZŐ-
LAPOK.

MESE ÉS

KÉPESKÖNYVEK stb.

MÁR

AZ ELSŐ

próbarendelés elké-
szítése a megrendelő
teljes megelégedését
vonja maga után.

Araink a lehető leg-
olcsóbbak.

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban.

